

S 149/02- 4305/02

V Brně dne 10. prosince 2002

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže ve správním řízení č.j. S 149/02, zahájeném dne 10.7.2002 podle § 18 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), v platném znění, a § 15 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, v souladu s § 21 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, na návrh účastníka řízení, společnosti OSINEK, a.s., se sídlem Ruská 56, č.p. 397, Ostrava-Vítkovice, IČ: 00012173, ve správním řízení zastoupené JUDr. Karlem Muzikářem, advokátem, se sídlem Křižovnické nám. 1/193, 110 00 Praha 1, na základě plné moci, ve věci udělení povolení spojení soutěžitelů ve smyslu § 12 a násl. zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, vydává toto

r o z h o d n u t í :

Spojení soutěžitelů OSINEK, a.s., se sídlem Ruská 56, č.p. 397, Ostrava-Vítkovice, IČ: 00012173, a ČEPS, a.s., se sídlem Elektrárenská 774/2, Praha, IČ: 25702556, ke kterému dochází podle § 12 odst. 3 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, na základě Smlouvy o koupi akcií uzavřené dne 28.6.2002, mezi společnostmi ČEZ, a.s., se sídlem Duhová 2/1444, Praha 4, IČ: 45274649, jako prodávajícím, a společností OSINEK, a.s., jako kupujícím, v jejímž důsledku společnost OSINEK, a.s., se sídlem Ruská 56, č.p. 397, Ostrava-Vítkovice, IČ: 00012173, získá akcie představující 51% podíl na základním kapitálu společnosti ČEPS, a.s., se sídlem Elektrárenská 774/2, Praha, IČ: 25702556, a tím i možnost tuto společnost kontrolovat, se dle § 16 odst. 4 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže,

p o v o l u j e .

Odůvodnění:

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) zahájil dne 10.7.2002 na návrh společnosti OSINEK, a.s., se sídlem Ruská 56, č.p. 397, 706 02 Ostrava-Vítkovice, IČ: 00012173 (dále jen „Osinek“), zastoupené JUDr. Karlem Muzikářem, advokátem, se sídlem Křižovnické nám. 1/193, 110 00 Praha 1, na základě plné moci, správní řízení S 149/02 ve věci udělení povolení ke spojení soutěžitelů ve smyslu § 15 a násl. zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže (dále jen „zákon“).

K posuzovanému spojení soutěžitelů Osinek a ČEPS, a.s., se sídlem Elektrárenská 774/2, Praha, IČ: 25702556 (dále jen „ČEPS“), dochází ve smyslu § 12 odst. 3 zákona, na základě Smlouvy o koupi akcií uzavřené mezi společnostmi ČEZ, a.s., se sídlem Duhová 2/1444, Praha 4 (dále jen „ČEZ“), a společností Osinek, v jejímž důsledku získá společnost Osinek 51 % akcií ve společnosti ČEPS, a tím i možnost tuto společnost kontrolovat.

Pokud jde o účastníka správního řízení o povolení spojení soutěžitelů, k němuž má dojít podle § 12 odst. 3 zákona, povinnost podat návrh na povolení spojení je dle § 15 odst. 2 zákona uložena soutěžiteli, který má získat možnost přímo nebo nepřímo kontrolovat jiný podnik, což je v tomto případě společnost Osinek. Ta se také následně ve smyslu § 21 odst. 1 zákona stala účastníkem uvedeného správního řízení.

Spojení soutěžitelů se uskuteční na základě (i) usnesení vlády České republiky ze dne 11.3.2002 č. 250, o dalším postupu privatizace majetkové účasti státu na podnikání společnosti ČEZ a regionálních elektroenergetických distribučních společností, (ii) usnesení vlády České republiky ze dne 6.5.2002 č. 477, o privatizaci majetkové účasti státu na podnikání regionálních elektroenergetických distribučních společností a dále (iii) usnesení vlády České republiky ze dne 12.6.2002 č. 628, o změně usnesení vlády České republiky ze dne 6.5.2002 č. 477.

Usnesením vlády České republiky č. 250 byl schválen další postup privatizace majetkové účasti státu na podnikání společnosti ČEZ a regionálních elektroenergetických společností, spočívající zejména ve (i) vyčlenění většiny akcií společnosti ČEPS a jejich převodu na vybranou společnost ovládanou Fondem národního majetku České republiky (dále jen „FNM“), a na Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky (dále jen „MPSV ČR“), dále v (ii) integraci společnosti ČEZ a regionálních elektroenergetických distribučních společností, uskutečněné po úplatném převodu celého akciového podílu státu ve společnostech Severočeská energetika, a.s., Severomoravská energetika, a.s., Středočeská energetická, a.s., Východočeská energetika, a.s., Západočeská energetika, a.s., a po převodu 34 % akcií ve společnostech Jihočeská energetika, a.s., Jihomoravská energetika, a.s., Pražská energetika, a.s. v držení FNM a vlastněných Českou konsolidační agenturou na společnost ČEZ. Současně vláda rozhodla o vytvoření předpokladů pro tvorbu kvalitního majetkového portfolia v budoucnosti ustavené Sociální pojišťovny, na kterou budou po jejím zřízení převedeny akcie společnosti ČEPS (nabyté Ministerstvem práce a sociálních věcí) a zbytkové akcie společností Jihočeská energetika, a. s., Jihomoravská energetika, a. s. a Pražská energetika, a. s. (v držení FNM), které budou nyní převedeny na MPSV ČR.

Usnesením vlády č. 477 v návaznosti na předchozí usnesení č. 250, vydala rozhodnutí o privatizaci části majetkové účasti státu na podnikání regionálních elektroenergetických distribučních společností přímým prodejem vybranému nabyvateli, společnosti ČEZ, za podmínek uvedených v příloze č. 1 tohoto usnesení, a dále podle § 10 odst. 1 zákona č. 92/1991 Sb., o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby, ve znění pozdějších předpisů, vydala rozhodnutí o privatizaci spočívající v bezúplatném převodu části majetkové účasti státu na podnikání regionálních elektroenergetických distribučních společností na MPSV ČR pro účely důchodového pojištění podle přílohy č. 2 tohoto usnesení. Vláda

rovněž mimo jiné udělila souhlas k převodu 15% podílu společnosti ČEZ v ČEPS, a to na MPSV ČR, a vzala na vědomí prodej cca 51 % akcií ČEZ v ČEPS společnosti Osinek.

Při posuzování spojení soutěžitelů Úřad vycházel zejména z návrhu na povolení spojení soutěžitelů, dotazníku k povolení spojení, smlouvy zakládající spojení, z protokolů z výpovědí svědků a z ústních jednání se zástupci účastníka řízení, vyjádření účastníka řízení, informací o spojovaných společnostech a dalších relevantních informací.

Skutečnost, že se Úřad spojením zabývá, byla zveřejněna v Obchodním věstníku č. 30/02 ze dne 24.7.2002 současně s výzvou k podání případných námitek proti předmětnému spojení soutěžitelů. Ve stanovené lhůtě 5 dnů pro podání případných připomínek Úřad žádnou připomínku k uvedenému spojení soutěžitelů neobdržel. Úřad, který je kompetentní k ochraně hospodářské soutěže na trhu výrobků a služeb podle § 1 odst. 1 zákona, a tudíž musí využít všechny dostupné způsoby k získání potřebných informací k objektivizaci stavu na dotčeném trhu s elektrickou energií, však v průběhu správního řízení vyzval několik subjektů, držitelů licencí k výrobě, distribuci a obchodu s elektrickou energií, k poskytnutí stanovisek k předmětnému spojení, přičemž někteří z nich se ve svých vyjádřeních vyslovili proti posuzovanému spojení soutěžitelů (viz. str. 118-154 spisu).

S ohledem k těmto námitkám sdělil Úřad dopisem ze dne 9.8.2002 účastníku správního řízení, že ve smyslu ust. § 16 odst. 2 zákona bude v řízení nadále pokračovat. Účastníku řízení bylo současně sděleno, že rozhodnutí ve věci bude vydáno v souladu s ust. § 16 odst. 4 zákona do pěti měsíců od zahájení správního řízení.

Dne 5.8.2002 požádala společnost Dalkia Morava, a.s., se sídlem Ostrava, 28. října 3123/152, IČ: 45193410, v souladu s § 21 odst. 1 zákona o přiznání postavení účastníka řízení Rozhodnutím ze dne 13.9.2002 č.j. S 149A/02-3260/02 Úřad rozhodnul o žádosti společnosti Dalkia Morava, a.s., tak že této společnosti **postavení účastníka řízení nepřiznal**.

V rámci správního řízení byly Úřadem podle ustanovení § 41 odst. 1 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), v platném znění, ve spojení s ustanovením § 21 odst. 7 zákona **předvolány osoby**, jejichž informace mohly přispět **k úplnému, skutečnému a spolehlivému zjištění stavu věci**. Svědeckou výpověď poskytl dne 18.10.2002 Ing. Libor Zapletal (předseda představenstva společnosti United Energy, a.s.), Ing. Drahomír Ruta (předseda představenstva společnosti Pražská energetika, a.s.) dne 23.10.2002, Ing. Jiří Růžička (místopředseda představenstva společnosti Jihomoravská energetika, a.s.) dne 25.10.2002, Ing. Zdeněk Duba (předseda představenstva společnosti Dalkia Morava, a.s.) dne 31.10.2002, a Ing. František Hejčl (ředitel pověřený řízením společnosti Elektrány Opatovice, a.s.) dne 6. 11. 2002.

Ve smyslu ustanovení § 33 odst. 2 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), v platném znění, Úřad umožnil, aby se zástupce účastníka správního řízení před vydáním rozhodnutí vyjádřil k podkladu rozhodnutí a ke způsobu jeho zjištění, popřípadě navrhl jeho doplnění.

1. NOTIFIKAČNÍ PODMÍNKY

V první fázi řízení Úřad zkoumal, zda se jedná o spojení soutěžitelů ve smyslu § 12 zákona. Dle § 12 odst. 3 zákona se za spojení soutěžitelů považuje, jestliže jedna nebo více osob, které nejsou podnikateli, ale kontrolují již alespoň jeden podnik, anebo jestliže jeden nebo více podnikatelů získá možnost přímo nebo nepřímo kontrolovat jiný podnik, zejména nabytím účastnických cenných papírů, obchodních nebo členských podílů.

Účastník řízení ve svém návrhu na povolení spojení uvedl, že dle jeho názoru předmětná transakce nepodléhá povolení Úřadu. Mimo jiné uvedl, že dikce zákona rovněž vyžaduje, aby v důsledku právně relevantních skutečností, jakou je např. převod účastnických

cenných papírů, došlo ke změně postavení příslušných subjektů (soutěžitelů) z pohledu závislosti jejich (soutěžního) jednání na trhu, respektive ke vzniku nové kontroly. K takové situaci v daném případě podle společnosti Osinek nedojde, neboť FNM, který již nepřímo kontroluje společnost ČEPS, bude i nadále přes uskutečnění zvažované transakce společností ČEPS nepřímo kontrolovat, byť bude tato výlučná kontrola vykonávána prostřednictvím jiné dceřiné společnosti FNM (prostřednictvím navrhovatele místo společnosti ČEZ).

V této souvislosti navrhovatel odkazuje na judikaturu Úřadu (rozhodnutí č.j. S 157/01-2535/01 ze dne 20.12.2001), ustanovení § 12 odst. 1 zákona, který spojení definuje jakožto spojení „na trhu dříve samostatně působících soutěžitelů“, a na rozhodnutí Evropského soudního dvora 66/86 ve věci *Ahmed Saeed Flugreisen und Silver Line Reisebüro GmbH ca. Centrale zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs e.V.*¹.

Úřad se neztotožňuje s právním závěrem účastníka řízení, že transakce, na základě níž má Osinek nabýt přímou kontrolu nad společností ČEPS, není spojením soutěžitelů, které nepodléhá povolení Úřadu.

Osinek je holdingovou společností, v níž má 100% majetkovou účast FNM. Společnost ČEPS je monopolním provozovatelem elektroenergetické přenosové soustavy v ČR; před realizací posuzovaného spojení byla společnost ČEPS kontrolována společností ČEZ, v níž má FNM 67,6% podíl.

Zákon se podle ustanovení § 12 vztahuje pouze na spojení dvou nebo více na trhu dříve samostatně působících soutěžitelů. Tuto samostatnost je třeba chápat ve smyslu soutěžním, nikoliv jako právní subjektivitu. Na samostatnost působení soutěžitele na trhu lze usuzovat zejména ze skutečnosti, že soutěžní chování daného soutěžitele nepodléhá kontrole ze strany jiného soutěžitele.

Operaci, na základě níž má jeden státem vlastněný subjekt získat většinu akcií nad jiným státem vlastněným subjektem, je nutno posuzovat z hlediska jejich dosavadního působení na trhu. V případech, kdy tito soutěžitelé před uskutečněním spojení působili na trhu dlouhodobě jako samostatné ekonomické jednotky, aniž by své soutěžní chování jakýmkoliv způsobem koordinovali, resp. byli podrobeni koordinaci ze strany státu, pokud jde o jejich soutěžní chování, tj. v situacích, kdy tito soutěžitelé před uskutečněním spojení reálně vystupovali do vzájemně konkurenčního vztahu, je třeba tyto subjekty považovat soutěžitele samostatně působící na trhu ve smyslu ustanovení § 12.

Tato skutečnost je dána mj. i rozdílem v samotném výkonu správy svěřeného majetku. Zatímco v případě soukromoprávních subjektů je jednoznačně na prvním místě zájem na co nejefektivnějším ekonomickém rozvoji, který přináší ekonomický zisk a silnější pozici na trhu, v případě státu jako vlastníka podílů v obchodních společnostech nemusejí být tyto cíle vždy na prvním místě, i když to neznamená, že by zájem státu na ekonomické prosperitě a zisku ze správy jemu svěřeného majetku vůbec neexistoval. Při rozhodování státu však hraje roli celá řada dalších aspektů, které mohou v některých případech zájem na ekonomické prosperitě a zisku převýšit. Mezi ně může patřit sociální politika státu, prosazování určitých ekonomicky regulačních nástrojů, ochrana životního prostředí, atd. Tyto skutečnosti vyplývají ze samotné podstaty státu jako subjektu. Je nutno si uvědomit, že k primárním úkolům a cílům státu nepatří na rozdíl od soukromoprávních institucí ekonomická aktivita za účelem dosahování zisku, tzn. stát není podnikatelským subjektem, a proto nejedná takovým způsobem jako je tomu v případě klasických podnikatelských subjektů.

Ustanovení zákona o posuzování spojení soutěžitelů se vztahují i na operace, na základě nichž soutěžitel kontrolovaný státem, nabývá přímou kontrolu nad jiným

---

¹ Case 66/86 *Ahmed Saeed Flugreisen and Silver Line Reisebüro GmbH v. Centrale zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs e.V.*

soutěžitelem, který je před spojením kontrolován státem, a to za předpokladu, že tito soutěžitelé představují samostatné ekonomické jednotky, navzájem nezávislé pokud jde o rozhodování o jejich obchodním jednání na trhu či jejich obchodní politice.

Šetření Úřadu prokázalo, že společnosti Osinek a ČEPS jednaly na trhu vzájemně nezávisle. Společnost Osinek působí prostřednictvím svých dceřiných společností zejména v oblasti výroby a prodeje hutních materiálů a výroby a prodeje strojírenských výrobků. Společnost ČEPS působí v oblasti elektroenergetiky, konkrétně v oblasti přenosu elektrické energie a souvisejících služeb. Spojující se soutěžitelé jsou tedy činní na odlišných trzích, které nejsou ani vertikálně propojeny, a v řízení nebylo prokázáno, že by byli podrobena jednotné kontrole ze strany státu, resp. FNM, že jejich soutěžní chování, obchodní vztahy a obchodní politika nebyly ze strany státu, resp. FNM koordinovány a že tedy působili na trhu nezávisle ve smyslu § 12 zákona.

K závěru o aplikaci zákona o ochraně hospodářské soutěže na spojení soutěžitelů většinou vlastněných státem dokazuje Úřad také podpůrně na rozhodnutí Evropské komise M.931 *Neste/Ivo*². Stejně jako Úřad, Evropská komise aplikuje příslušná ustanovení o kontrole spojování soutěžitelů na spojení státem vlastněných společností, pokud každá z nich představuje hospodářskou jednotku s nezávislou rozhodovací pravomocí. Naopak, návrhovatelem uváděný judikát Evropského soudního dvora v daném případě nelze ani podpůrně použít, neboť se vztahuje k možnosti uzavřít dohodu narušující hospodářskou soutěž mezi dvěma subjekty, které prokazatelně neurčují autonomně své jednání na trhu.

Z výše uvedených důvodů je transakce, na základě níž Osinek získá nadpoloviční většinu akcií společnosti ČEPS a s těmito akciemi spojený nadpoloviční počet hlasovacích práv, a tedy možnost tuto společnost přímo kontrolovat, spojením ve smyslu § 12 odst. 3 zákona.

V § 13 písm. a) zákon stanoví, že spojení soutěžitelů podléhá povolení Úřadu, jestliže celkový celosvětový čistý obrat všech spojovaných soutěžitelů dosažený za poslední účetní období je vyšší než 5 miliard Kč. Celkový čistý obrat všech spojujících byl za poslední účetní období, v roce 2001, vyšší než 5 miliard Kč. Zákonem stanovené kritérium společného čistého obratu, bylo naplněno, proto posuzované spojení soutěžitelů povolení Úřadu podléhá.

2. RESTRUKTURALIZACE ENERGETIKY NA ZÁKLADĚ USNESENÍ VLÁDY

Restrukturalizace energetiky na základě usnesení vlády je komplexní operací, kdy na jedné straně společnost Osinek získává od společnosti ČEZ majoritní akciový podíl ve společnosti ČEPS, jako provozovateli přenosové soustavy, a na straně druhé současně stát privatizuje podíl FNM v jednotlivých regionálních distribučních společnostech formou prodeje předem určenému kupci - společnosti ČEZ. Úřad vede paralelně se správním řízením S 149/02 též správní řízení S 145/02 o návrhu na povolení spojení společnosti ČEZ a regionálních elektroenergetických distribučních společností. Úřad při dalších úvahách, které byly podkladem pro toto rozhodnutí, vycházel z předpokladu uskutečnění obou transakcí a hodnotil situaci na elektroenergetickém trhu, která nastane po jejich realizaci, a to v rámci obou správních řízení. Obě transakce jsou vzájemně provázány a podmíněny a jak vyplývá z uzavřených smluv (mezi FNM a ČEZ, mezi ČEZ a Osinek, mezi ČEZ a Ministerstvem práce a sociálních věcí a mezi ČEZ a Českou konsolidační agenturou), bez realizace jedné z těchto smluv nemohou být naplněny ani ostatní smlouvy. V případě zániku kterékoli z těchto smluv zanikají i smlouvy ostatní. Restrukturalizace elektroenergetiky byla plánována jako celek, tak má být realizována a skončena.

Tím, že ve smyslu ustanovení § 17 odst. 1 zákona Úřad při rozhodování o návrhu na povolení spojení posuzoval zejména potřebu zachování a rozvíjení účinné hospodářské

² Rozhodnutí komise IV/M.931 – *NESTE/IVO* ze dne 2. 6. 1998

soutěže a strukturu všech dotčených trhů, je nutno konstatovat, že veškeré analýzy Úřadu a úvahy směřující k uchování efektivní hospodářské soutěže byly provedeny komplexně, tj. i s přihlédnutím k potenciálním možným negativním dopadům na celý elektroenergetický systém, vyplývajícím ze zbývajících akcionářských práv společnosti ČEZ v ČEPS.

3. CHARAKTERISTIKA SPOJUJÍCÍCH SE SUBJEKTŮ

Společnost **Osinek** je holdingová společnost zabývající se správou majetkových účastí, jež působí prostřednictvím kontrolovaných společností v oblasti výroby a prodeje hutních materiálů, zejména za tepla válcovaných tlustých plechů, profilů a výpalků z plechu, dále v oblasti výroby a prodeje strojírenských výrobků, zejména obecného charakteru, kovových konstrukcí, námořních a smíšených lodí, výkovků, odlitků, strojů a zařízení hutí. Společnost Osinek je kontrolována FNM, který má v Osinku 100% majetkovou účast. Společnost Osinek přímo kontroluje společnost **VÍTKOVICE STEEL, a.s.**, se sídlem Ostrava-Hulváky, Štramberská č.p. 2871/47, PSČ 709 00 (dále jen „VÍTKOVICE STEEL“) a dále prostřednictvím VÍTKOVICE STEEL společnost VÍTKOVICE-Servis centrum, a.s., se sídlem Frýdek-Místek, ul. Míru 3267, PSČ 738 01. Společnost Osinek v oblasti hutní výroby na svůj účet nakupuje suroviny, materiály a energii a z takto pořízených surovin a materiálů se současnou spotřebou dodané energie zadává společností VÍTKOVICE, a.s., se sídlem Ruská 2887/101, Ostrava-Vítkovice, IČ: 45193070 (dále jen „VÍTKOVICE“), a VÍTKOVICE STEEL zhotovení hutních výrobků, které pak prodává odběratelům a společností VÍTKOVICE a VÍTKOVICE STEEL vyplácí zpracovatelskou odměnu. V oblasti strojírenské dále Osinek na svůj účet pořizuje nedokončenou výrobu, resp. materiál bez výrobních operací, který pro něj za zpracovatelskou odměnu dokončuje či zpracovává na hotové výrobky společnost VÍTKOVICE.

Společnost **ČEPS** je akciovou společností kontrolovanou před realizací posuzovaného spojení společností ČEZ, jejímž 67,6% akcionářem je FNM. Společnost ČEPS působí, na základě licence udělené Energetickým regulačním úřadem (dále jen „ERÚ“) zejména v oblasti přenosu energie a souvisejících služeb, která je regulována podle zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích (energetický zákon), v platném znění (dále jen „energetický zákon“). Společnost ČEPS kontroluje jednoho soutěžitele, společnost ENIT, a.s., se sídlem Rokle čp. 54, 432 01 Kadaň (dále jen „ENIT“), ve kterém má 100% majetkový podíl. Společnost ENIT poskytuje služby v oblasti informačních systémů a systémů řízení, v posuzovaném účetním období poskytovala služby výhradně pro společnost ČEPS.

Společnost **ČEZ** působí především v oblasti energetiky a činností a služeb souvisejících s předmětem podnikání, jedná se zejména o licencované činnosti jako je výroba, distribuce a obchod s elektrickou energií a dále výroba a rozvod tepelné energie, které jsou regulované podle energetického zákona, a jednotliví soutěžitelé mohou působit na těchto trzích pouze na základě licencí udělených ERÚ.

4. RELEVANTNÍ TRH

Za účelem zjištění, zda navrhovaným spojením vznikne nebo bude posíleno dominantní postavení spojujících se soutěžitelů, které by mělo za následek podstatné porušení hospodářské soutěže, Úřad vymezuje relevantní trh.

Relevantním trhem je v souladu s § 2 odst. 2 zákona trh zboží, které je z hlediska jeho charakteristiky, ceny a zamýšleného použití shodné, porovnatelné nebo vzájemně zastupitelné, a to na území, na němž jsou soutěžní podmínky dostatečně homogenní a zřetelně odlišitelné od sousedících území.

4.1 Vymezení relevantního trhu z hlediska výrobkového

Při výrobkovém vymezení relevantních trhů vycházel Úřad zejména z činností spojovaných soutěžitelů, vztahujících se k oblasti elektroenergetiky.

Jak vyplývá z údajů předložených účastníkem správního řízení, spojující se soutěžitelé působí ve zcela rozdílných ekonomických sektorech. Společnost Osinek působí prostřednictvím svých dceřiných společností zejména v oblasti výroby a prodeje hutních materiálů a výroby a prodeje strojírenských výrobků. Společnost ČEPS působí v oblasti elektroenergetiky, tj. na základě výlučné licence udělené ERÚ pro celé území České republiky, v oblasti přenosu elektrické energie a souvisejících služeb.

Elektroenergetický sektor je možno na základě energetického zákona rozdělit na následující oblasti: **výrobu elektrické energie, přenos elektrické energie, distribuci elektrické energie, dodávky elektrické energie oprávněným zákazníkům a dodávky elektrické energie chráněným zákazníkům**. Pro účely tohoto správního řízení je relevantní oblastí **přenos elektrické energie**, tj. přepravy elektřiny přenosovou soustavou včetně dopravy elektřiny po mezistátních vedeních. Jedná se o oblast přepravy elektřiny vzájemně propojeným souborem vedení a zařízení 400 kV, 220 kV a vybraných vedení a zařízení 110 kV, uvedených v příloze Pravidel provozování přenosové soustavy, sloužícím pro zajišťování přenosu elektřiny pro celé území České republiky a propojení s elektrizačními soustavami sousedních států, včetně systémů měřicí, ochranné, řídicí, zabezpečovací, informační a telekomunikační techniky. Žádné služby poskytované jinými osobami nejsou s přenosem elektřiny shodné, porovnatelné nebo vzájemně zastupitelné. V souvislosti s požadavkem na bezpečný a stabilní provoz přenosové soustavy společnost ČEPS zajišťuje **energii na krytí ztrát v přenosové soustavě**, kterou dodávala zejména společnost ČEZ (cca **82 %** za posuzované účetní období). Společnost ČEPS rovněž v rámci přenosu energie nakupuje **podpůrné služby** jako prostředky k zajištění **systémových služeb** pro elektrizační soustavu na úrovni přenosové soustavy s cílem realizovat přenos energie v požadované kvalitě a čase, tj. dodržení mezinárodních standardů a norem týkajících se kvality napětí a frekvence dodávek elektřiny. Systémové služby jsou, na rozdíl od podpůrných služeb, sledovány ERÚ a podléhají cenové regulaci. Od roku 2001, kdy vznikl trh podpůrných služeb, jsou dodávky podpůrných služeb realizovány na základě výběrových řízení či operativním nákupem v rámci tzv. denního trhu podpůrných služeb od certifikovaných dodavatelů. Nejvýznamnějším dodavatelem podpůrných služeb pro společnost ČEPS byla za uplynulé období společnost ČEZ, cca **83%** podíl dodávek za období 2001.

Společnost Osinek působí prostřednictvím kontrolovaných společností **na trhu hutních materiálů**, jedná se zejména o tlusté plechy válcované za studena, profily a výpalky z plechů. Tržní podíl za posuzované účetní období na trhu hutních materiálů, podle údajů předložených účastníkem řízení, je ve výši „... *obchodní tajemství* ..“ %. Společnost Osinek rovněž nepřímo působí v oblasti strojírenského trhu a zabývá se výrobou a prodejem strojírenských výrobků zejména obecného charakteru. Podíl společnosti Osinek **na trhu strojírenských výrobků** za posuzované účetní období byl nižší než „... *obchodní tajemství* ..“ %.

Vzhledem k převažujícímu předmětu činnosti spojujících se soutěžitelů a s ohledem na výše uvedené Úřad pro účely posouzení tohoto spojení vymezil jako věcně relevantní **trh přenosu elektrické energie**.

Při vymezování relevantního trhu Úřad podpůrně přihlédl také k rozhodnutím Evropské komise např. M.1659 *Preussen Electra/EZH*, M.2414 *Vattenfall/HEW*, M.2485 *Verbund/Estag*³, kde Evropská komise definovala výrobkové trhy (resp. některé z nich) jako

³ rozh. Komise Comp/M.1659 *Preussen Electra/EZH* ze dne 30.9.1999, COMP/M.2414 *Vattenfall/HEW* ze dne 2.5.2001, Comp/M.2485 *Verbund/Estag* ze dne 14. 12. 2001

trh výroby, trh přenosu, trh distribuce a trh dodávek elektrické energie konečnému zákazníkovi.

4.2 Vymezení relevantního trhu z hlediska geografického

Společnost ČEPS poskytuje své služby na celém území České republiky. Podmínky na tomto území jsou homogenní, přičemž zároveň neexistuje žádná oblast v České republice, v níž by byly podmínky trhu výroby dostatečně odlišitelné od oblastí jiných.

Relevantní trh z hlediska geografického je pro výrobní relevantní trh přenosu elektrické energie vymezen **územím České republiky**.

V souladu s energetickým zákonem je přenos elektrické energie na celém území České republiky ze zákona monopolní činností.

4.3 Vymezení relevantního trhu z hlediska časového

Vymezení trhu z hlediska časového vyjadřuje četnost (pravidelnost a opakovatelnost) střetu nabídky a poptávky a odlišuje jej od střetu nabídky a poptávky, k níž dochází nahodile, popř. jen ojediněle.

V daném případě se jedná o trhy trvalé, charakterizované pravidelnými dodávkami (službami) po celý kalendářní rok, nepodléhající významným výkyvům. Z uvedeného důvodu byl relevantní trh z hlediska časového vymezen jako trh **trvalý**.

5. DOPADY SPOJENÍ

Jak bylo uvedeno výše, Úřad obdržel v průběhu správního řízení několik negativních reakcí soutěžitelů působících v oblasti elektroenergetiky. Vzhledem k tomu, že při svém rozhodování má Úřad povinnost přihlížet ke všem zjištěným skutečnostem a je povinen zjistit a objasnit skutečný stav věci, přistoupil k jejich potvrzení a ověření formou svědecké výpovědi, k jejíž podání předvolal zástupce jednotlivých soutěžitelů, kteří vyjádřili své obavy. V rámci uvedených výslechů svědků byla v souladu s § 33 odst. 1 správního řádu dána možnost účastníku řízení klást svědkům otázky, což dle názoru Úřadu rovněž přispělo k lepší objektivizaci stavu věci.

5.1 Námitky ostatních soutěžitelů

Z Úřadem provedeného dokazování, jehož výsledky hodnotí Úřad jak jednotlivě, tak i ve vzájemné souvislosti, vyplynula v podstatě jediná obava ostatních soutěžitelů z narušení hospodářské soutěže související s posuzovaným spojením Osinek a ČEPS. Tato obava spočívá v tom, že i přes převod akcií společnosti ČEPS ze společnosti ČEZ na Osinek a MPSV ČR, bude společnost ČEZ jako dominantní výrobce a obchodník elektrickou energií nadále disponovat tzv. blokační minoritou na valných hromadách společnosti ČEPS, a tím bude moci ovlivňovat rozhodnutí valné hromady společnosti ČEPS vyžadující kvalifikovanou většinu. Uvedenou obavu vyjádřili téměř všichni na Úřad se obracející soutěžitelé (zejm. společnosti Dalkia Morava, a.s.; Energotrans a.s.; Pražská energetika, a.s.; United Energy, a.s.; Elektrárny Opatovice, a.s.; Jihočeská energetika, a.s. či Jihomoravská energetika, a.s.). Tito soutěžitelé dále namítali i skutečnost, že účast zástupců společnosti ČEZ v orgánech společnosti ČEPS zajistí společnosti ČEZ další konkurenční výhodu ve srovnání s ostatními výrobci elektrické energie, která bude ještě zvýrazněna tím, že společnost Osinek (jako společnost dosud nepůsobící v energetickém sektoru) nemůže disponovat takovými znalostmi, zkušenostmi a know-how, kterými, s ohledem na vztahy vytvořené v minulosti a úzké vazby mezi ČEZ a ČEPS při jejich dosavadní spolupráci, disponuje ČEZ.

Úřad vzal v úvahu skutečnost, že nezávislé a nestranné fungování přenosové soustavy je pro vznik a existenci elektroenergetického trhu nezbytným předpokladem, jehož naléhavost se zvyšuje v případech, kdy na trhu působí dominantní subjekt v oblasti výroby či obchodu, resp. jsou-li dominantní výroba a obchod vertikálně integrovány.

Výše uvedené obavy třetích stran potvrdily provázanost a komplexnost celého procesu restrukturalizace elektroenergetického odvětví, nicméně je nutné konstatovat, že veškeré námitky ostatních soutěžitelů, přestože se týkají společnosti ČEPS, se věcně vztahují k případu spojení ČEZ a REAS. Skutečnost, že společnost ČEZ po uskutečnění tohoto spojení bude i nadále držet akcie společnosti ČEPS v rozsahu blokační minority, byla zohledněna v rámci správního řízení S 145/02.

5.2 Posouzení dopadů spojení

Při posuzování dopadů daného spojení soutěžitelů se Úřad zabýval zejména strukturou relevantních trhů, podílem spojujících se soutěžitelů na těchto trzích, jejich hospodářskou a finanční silou, právními a jinými překážkami vstupu dalších soutěžitelů na relevantní trhy, možností volby dodavatelů nebo odběratelů spojujících se soutěžitelů, vývojem nabídky a poptávky na relevantních trzích, potřebami a zájmy spotřebitelů, jakož i výzkumem a vývojem, jehož výsledky vedou ku prospěchu spotřebitele, a dalšími skutečnostmi pro relevantní trhy charakteristickými.

Z hlediska přímého dopadu spojení Osinek a ČEPS na relevantní trh přenosu elektrické energie Úřad konstatuje, že činnosti spojovaných soutěžitelů se na území České republiky v žádném ohledu nepřekrývají. Spojení je tak spojením konglomerátním, přičemž nedochází k horizontální ani vertikální integraci soutěžitelů, a tím ani k navýšení tržního podílu na relevantním trhu. Vzhledem k tomu, že společnost ČEPS je ze zákona jediným a tedy monopolním subjektem na trhu přenosu elektrické energie, a s přihlédnutím ke skutečnosti, že Osinek na tomto relevantním trhu ani na trzích s ním souvisejících nepůsobí, lze konstatovat, že po uskutečnění předmětného spojení dojde pouze ke změně majoritního vlastníka akcií společnosti ČEPS, aniž by se to na výše uvedeném relevantním trhu jakkoli významně projevilo. Tato změna bude mít navíc pozitivní dopad na hospodářskou soutěž, neboť posílí nezávislost provozovatele přenosové soustavy na dominantním subjektu v oblasti výroby elektrické energie.

6. PRÁVNÍ ROZBOR

Podstatou posuzovaného spojení soutěžitelů je nabytí kontroly nad společností ČEPS ze strany společnosti Osinek, ke kterému dochází na základě Smlouvy o koupi akcií, která byla uzavřena mezi společností ČEZ a společností Osinek. V důsledku této smlouvy získá společnost Osinek 51 % akcií ČEPS, a tím i možnost přímo kontrolovat tuto společnost. Předmětná transakce tak představuje spojení soutěžitelů ve smyslu § 12 odst. 3 písm. a) zákona.

V dalším postupu Úřad zkoumal, zda spojením vznikne nebo bude posíleno dominantní postavení spojujících se soutěžitelů nebo některého z nich, které by mělo za následek podstatné narušení hospodářské soutěže. Na základě výše uvedených skutečností, zejména pak proto, že činnosti spojovaných soutěžitelů se na území České republiky nepřekrývají, a nedochází tak k horizontální ani vertikální integraci soutěžitelů, Úřad konstatuje, že v důsledku předmětného spojení soutěžitelů nedojde ke změně postavení spojujících se soutěžitelů nebo některého z nich na relevantním trhu, a tedy nedojde ani k podstatnému narušení hospodářské soutěže.

Obavy ostatních soutěžitelů poukazující na vlastnictví blokační minority společnosti ČEZ ve společnosti ČEPS byly Úřadem zohledněny při rozhodování ve věci povolení spojení ČEZ a REAS.

Na základě všech výše uvedených skutečností rozhodnul Úřad o povolení navrhovaného spojení soutěžitelů tak, jak je uvedeno ve výroku a v souladu s § 16 odst. 4 zákona vydává ve lhůtě 5 měsíců od zahájení správního řízení toto rozhodnutí.

Poučení o opravném prostředku

Ve smyslu ustanovení § 61 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), v platném znění, lze proti tomuto rozhodnutí podat do 15 dnů od jeho doručení rozklad předsedovi Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, a to prostřednictvím Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže – odboru fúzí. Včas podaný rozklad má odkladný účinek.

Ing. Vladimír Stankov, CSc.
vrchní ředitel

P.M. – 30. 12. 2002

Rozhodnutí obdrží:
JUDr. Karel Muzikář, advokát
AK Weil, Gotsal & Manges v.o.s.
Křižovnické nám. 1/193
110 00 Praha 1